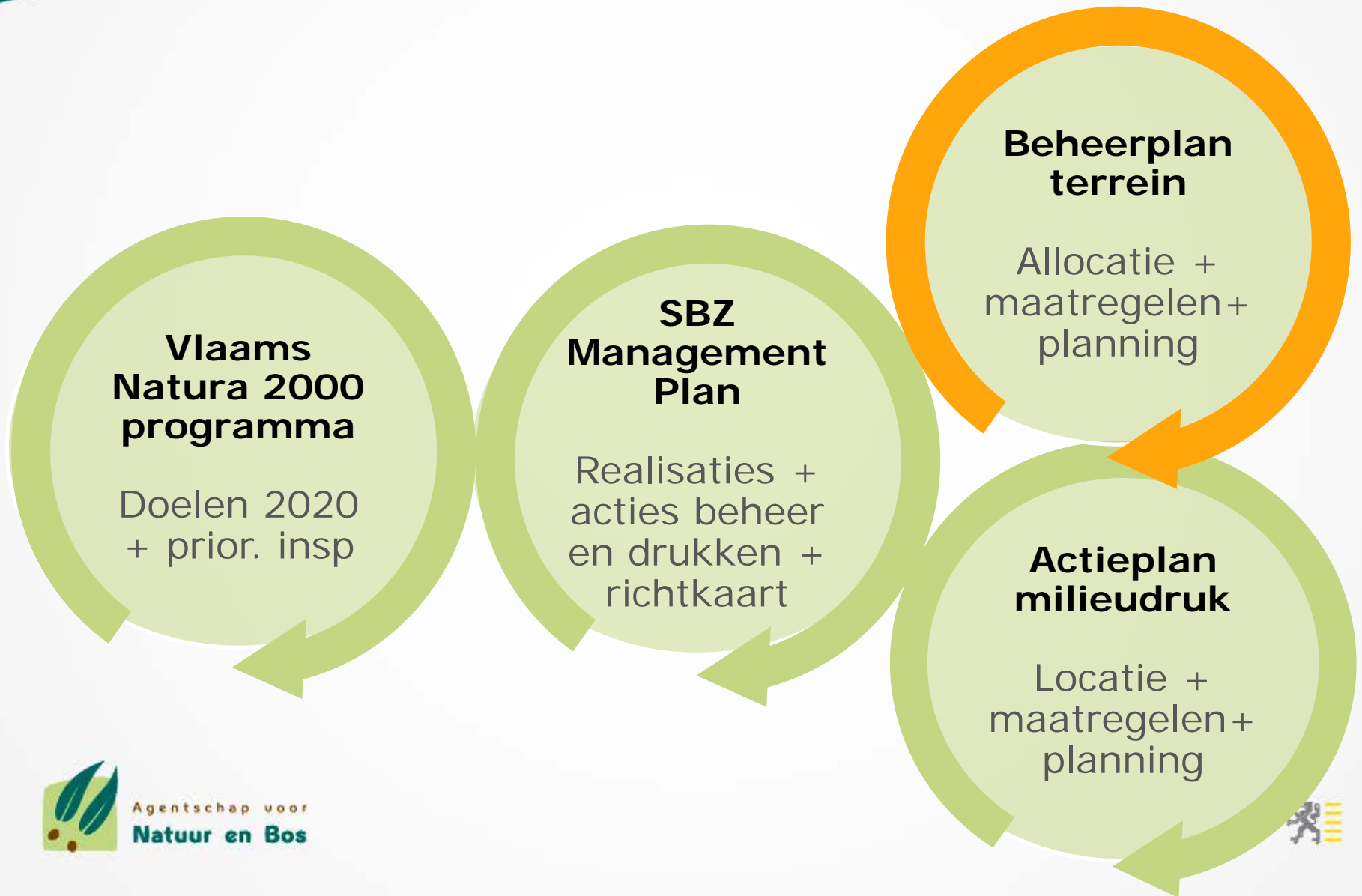

Het natuurbeheerplan

Martine Waterinckx
De Europese natuurdoelen in vraag en antwoord
09 september 2014

Processen

Geïntegreerd beheer

- People - sociale functie
- Planet - ecologische functie
- Profit - economische functie

Stimuli

Beheerplan

- 1 instrument
- Alle vergunn.
- Niet verplicht
- 24 jaar

Actief:

een beheerder kiest voor natuurbeheer

Duidelijkheid over engagement en beoordeling

Ambitie

Type 1:

Behoud aanwezige natuurkwaliteit

minimaal: ●

marge: ● ●

Type 2:

Hogere natuurkwaliteit

minimaal: ●

marge: ● ●

Type 3:

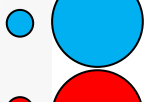
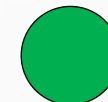
Natuurkwaliteit ≈ natuurstreefbeeld

minimaal: ●

marge: ● ●

Type 4:

Reservaat = natuurstreefbeeld + duurzaamheid (tijd + omvang)

Het natuurbeheerplan: algemeen

- Het beheer wordt geregeld in 1 soort instrument: het **natuurbeheerplan**.
  - ☞ Verschillende terreintypes (bos, open ecotopen, park) kunnen in 1 beheerplan, maar een beheerplan met 1 terreintype kan ook.
  - ☞ Verschillende eigenaars en eigenaarscategorieën (openbaar, privé) kunnen in 1 beheerplan, maar een beheerplan voor 1 eigenaar kan ook.
  - ☞ Verschillende ambities kunnen in 1 beheerplan, maar een beheerplan met 1 ambitie kan ook.

Het natuurbeheerplan: algemeen

- Ambitie is keuze, behalve minimum type 2:
  - ANB + openbare eigenaars
  - Privé: VEN en SBZ

- Beheerplan niet verplicht, behalve:
  - ANB
  - Openbare eigenaars → IHD
  - Wel nodig → subsidies of reservaat

- Beheerplan = werkinstrument = verbintenis

Het natuurbeheerplan: inhoud

5 delen:

1. Verkenning

- informeel overleg
- algemene beschrijving + bespreking van de 3 functies
- mogelijke visie op hoofdlijnen wordt uitgewerkt
- inventarisatie wordt vastgelegd
- uitstapmogelijkheid wordt voorzien

- Duidelijkheid voor betrokkenen
- Specifiekere afspraken per terrein
- Eenvoudiger beheerplan

2. Inventaris

- Enkel die elementen inventariseren die strikt noodzakelijk zijn voor uitwerken visie en bepalen & opvolgen van doelstellingen.

3. Beheerdoelstellingen

- Visie uit de verkenningsfase wordt uitgediept op basis van resultaten inventarisatie en verdere discussie.

4. Beheermaatregelen

- Concretisering van de visie en de doelstellingen.

5. Opvolging

- Opvolging van doelen en maatregelen
- Is basis voor 6-jaarlijkse evaluatie beheerplan

**Wat als je nu start met de opmaak
van een nieuw beheerplan?**

Vraag 1: Wat als je nu start met de opmaak van een nieuw beheerplan?

■ Optie 1: vorm en inhoud conform huidige regelgeving

- Zolang nieuw uitvoeringsbesluit betreffende de natuurbeheerplannen niet van kracht is, kan beheerder kiezen om beheerplan op te stellen volgens huidige uitvoeringsbesluiten.
- Wanneer beheerder IHD-doelen wil realiseren, wordt gevraagd:
  - Inventarisatie: kaart met actueel habitat (goed ontwikkeld/gedegrademd)
  - Streefbeelden/doelstellingen: kaart met IHD-doelen + zones met specifiek beheer voor IHD-soorten.
  - Beheermaatregelen: maatregelen die moeten genomen worden om habitat of leefgebied van Europees beschermde soort in een goede lokale staat van instandhouding te houden en/of te brengen.
- Opvolging
  - Bosbeheerplannen: geen monitoringsplan, wel 6-jaarlijkse evaluatie door ANB.
  - Beheerplannen erkende natuureservaten: 3 jaar na eerste erkenning en vervolgens om de 5 jaar dient beheerder uitgebreid monitoringsrapport in bij ANB + jaarlijks een beperkt rapport over de uitgevoerde beheerwerken.

Vraag 1: Wat als je nu start met de opmaak van een nieuw beheerplan?

■ Optie 2: vorm en inhoud conform nieuwe regelgeving

- ☛ Opmaak beheerplan duurt gemiddeld 2 jaar → kans groot dat nieuwe regelgeving van kracht is wanneer beheerplan ter goedkeuring wordt ingediend. Daarom voorkeur voor optie 2.
- ☛ Indien nieuwe regelgeving nog niet van kracht is, kan beheerplan goedgekeurd worden volgens huidige procedures. Ook huidige subsidieregeling blijft dan van kracht.
Zodra nieuwe regelgeving van kracht is, kan beheerder snel overstappen op nieuw systeem van natuurbeheerplan en subsidies.

■ Optie 3: wachten op nieuwe regelgeving

- ☛ Wanneer beheerder enerzijds wil vermijden dat beheerplan moet aangepast worden na goedkeuring van nieuwe regeling, maar anderzijds eerst nieuwe subsidieregeling wil kennen, kan hij beslissen om nog niet te starten met opmaak van nieuw beheerplan en te wachten tot nieuwe regelgeving van kracht is.

**Wat met bestaande beheerplannen
als nieuwe regelgeving van kracht
is?**

Vraag 2: Wat met bestaande beheerplannen als nieuwe regelgeving van kracht is?

- Na inwerkingtreding van nieuwe regelgeving worden bestaande beheerplannen binnen een periode van 6 jaar geëvalueerd en zo nodig aangepast. Indien de terreinen een bijdrage kunnen leveren aan de realisatie van IHD gebeurt de evaluatie binnen de 4 jaar.
- Uit de evaluatie kan blijken:
  - ☛ Geen wijzigingen nodig: bestaand beheerplan geldt als natuurbeheerplan vanaf datum vermeld in evaluatieverslag. Deze beslissing door ANB gaat gepaard met aanpassingen van termen (zoals bepaling van de natuurstreefbeelden) zodat vanaf dan de nieuwe subsidies kunnen ingezet worden.
  - ☛ Wijzigingen nodig: aangepast beheerplan wordt ter goedkeuring voorgelegd aan ANB. Na goedkeuring geldt het als natuurbeheerplan (en wordt nieuwe subsidieregeling van kracht).

Krijgt privé-beheerder dezelfde subsidies als de openbare en natuurverenigingen?

Vraag 3: Krijgt privé-beheerder de zelfde subsidies als de openbare en natuurverenigingen?

Vraag 3: Krijgt privé-beheerder de zelfde subsidies als de openbare en natuurverenigingen?

- Subsidie is afhankelijk van ambitieniveau, niet van type beheerder

Ambitie	Beheer	Investering	Fiscaal	Aankoop	Opmaak bhp	Openstelling
TYPE 1						X
TYPE 2	Norm per ha	X%	X		X	X
TYPE 3	Norm per ha	X%	X		X	X
TYPE 4		X%	X	X		

Hoe gebeurt de opvolging van het beheerplan?

Vraag 4: Hoe gebeurt de opvolging van het beheerplan?

- **Uitvoering** = uitgevoerde beheermaatregelen
- **Resultaten** = resultaten van het gevoerde beheer, gebeurt door beheerder
  - Hoe?
    - Voldoende zekerheid dat doelen gehaald worden als voorziene maatregelen worden uitgevoerd → registreren uitgevoerde maatregelen → **6-jaarlijks veldformulier** mbt resultaten.
    - Onvoldoende garantie is dat doelen gehaald worden als voorziene maatregelen worden uitgevoerd → **specifieke indicatoren** opvolgen.
    - Veldformulier en extra indicatoren zijn **gebaseerd op LSVI-tabellen**.
  - Specifieke indicatoren opvolgen kan:
    - **kwalitatief**: veldformulier / fotoreeks / kartering /...
    - **kwantitatief**: tansley voor indicatorsoorten / opvolgen waterpeil & waterkwaliteit / tellen soorten / vegetatie-opname /...

Vraag 4: Hoe gebeurt de opvolging van het beheerplan?

■ **Kwaliteitscontrole** = 6-jaarlijkse evaluatie beheerplan

- Gebeurt door ANB
- Nagaan of men op schema zit om doelen te halen → uitvoering maatregelen + specifieke indicatoren → al dan niet bijstellen maatregelen/doelen

